

Штець Анастасія Романівна,

курсант четвертого курсу факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Нагорна Олена Олександрівна,

викладач кафедри цивільного права та процесу факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПРИВАТНОГО ПРАВА ЯК СКЛАДОВОЇ СИСТЕМИ ПРАВА УКРАЇНИ

Україна розвивається як суверенна правова європейська держава, тому їй постійно необхідно розширювати міжнародну комунікабельність, будувати тісні зв'язки з Європейським Союзом, що, таким чином, зумовлює інтеграцію національного законодавства до міжнародно-правового простору.

Для даного етапу становлення нашої країни характерно і зміцнення сфери забезпечення прав людини - приватного права. Загальновідомо, що головним джерелом забезпечення прав і свобод людини в Україні є Конституція. Яка закріплює верховенство права, як основний принцип правової держави. оскільки дотримуватися даного принципу неможливо лише в межах національної правової системи, то нашому законодавству необхідна можливість розвитку, обміну досвідом та влиттю у європейський правовий простір.

В свою чергу, слід зазначити, що міжнародно-правові норми є пріоритетними у правовому напрямку, даний факт висвітлюється в Конституції саме з моменту проголошення державного суверенітету.

Глобалізація та інтеграція зумовили розростання суспільних приватноправових відносин у сфері іноземних зв'язків, що регулює міжнародне приватне право в двох аспектах: як галузь національного права, та з позиції міжнародно-приватноправових норм як матеріального, так і процесуального характеру[1.] Характеризуючи другий аспект, варто наголосити, що норми міжнародного приватного права потребують взаємоузгодженості з системами національного права, уніфікованості й чіткості визначення їх ролі та місця у світовій структурі права. Це необхідно для ефективного функціонування та оптимального досягнення основної мети — забезпечення прав людини[2.]

Проблемним питанням залишається розширення нормативного «накладання» поля дії міжнародного права на сфері приватного національного права. З огляду на стрімке зростання ролі міжнародного права і відповідне ускладнення його взаємодії з національним приватним правом є всі підстави вважати цю проблему однією з найактуальніших.

Труднощі, з якими зустрічається приватне право національного законодавства при взаємодії та узгодженості з міжнародним приватним правом мають також і епохові передумови. Історичний розвиток національного приватного права пройшов важкий проблемний, тернистий, шлях. Передусім варто лише згадати «радянський» етап. У період тоталітаризму в Радянському Союзі існувала достатньо розвинута методологія права на рівні ідеології. Така методологія повністю заперечувала приватне право. Юристи у своїй діяльності керувалися принципами, закладеними у фразі В. Леніна, яка була основоположною. Як стверджував «вождь» пролетаріату: «Нічого приватного ми не визнаємо, для нас усе в галузі господарства є публічно-правовим, а не приватним».

Як свідчать результати досліджень радянського законодавства Новгородцева П.І., зокрема результати ретроспективного аналізу, на цьому етапі розвитку суспільства й держави в теорії та суспільній практиці пріоритет було надано викривленим колективним засадам на шкоду особистим, а особистість була перетворена з мети суспільного розвитку на засіб такого розвитку. Це, до речі, суперечить філософським і, зокрема, християнським засадам у праві, категоричному

імперативу Канта про те, що людина може бути лише метою і ні в якому разі не засобом досягнення цілей[3.]

Окрім вищезазначеного, залишається невирішеним низка питань щодо сутності приватного та міжнародно-приватного права, складу та змісту конкретних правовідносин, а також невизначеною залишається важливість вирішення цих питань для розв'язання державно-правових проблем сьогодення, розбудови права у напрямках, закладених Конституцією України, виходячи з потреб інтеграції держави у світове та європейське співтовариства.

Отже, процес розвитку приватного права вимагає узгодженості з європейським законодавством, прогресивного росту, у зв'язку з «відсталістю» яку реалізовувала радянська епоха. Еволюція приватного права в національному законодавстві має відбуватися поступово, цілеспрямовано, охоплюючи усі сфери життя. А таке можливе лише за наявності якісної методології та конструктивної теорії права.

Бібліографічні посилання:

1. Кузнєцова Н.С., Кохановська О.В. Сучасне приватне право України: вектори європейського розвитку. Вісник Національної академії правових наук України. 2016. No 3 (86). С. 50–51.
2. Зелена І.В. До питання генезису приватного права. *Альманах права*. 2012. Вип. 3. С. 355-359. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/63832>
3. Міжнародне приватне право: теоретичні та прикладні аспекти Юлдашев О. Х., Київ, 2004. URL: <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&>

Штирхуніва Альона Дмитрівна,

курсант четвертого курсу факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Давидова Наталія Валентинівна,

кандидат юридичних наук,
викладач кафедри цивільного права та процесу факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ПРИВАТНІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЇХ ПРАВОВЕ СТАНОВИЩЕ

Приватне підприємство є досить поширеним видом юридичної особи. Проте, незважаючи на те, що порядок утворення, діяльності та припинення юридичних осіб закріплений у Цивільному й Господарському кодексах України, Законі України «Про господарські товариства», у нормативно-правових актах, в свою чергу, питання щодо правового статусу саме приватного підприємства на законодавчому рівні залишається не врегульованим. Але це призводить до багатьох спірних питань, які виникають на практиці.

Особливості правового становища таких підприємств регламентуються законодавством лише схематично. Так, приватні підприємства за законодавством України згадуються лише в Господарському кодексі України, а саме в одній статті, яка має однойменне найменування «Приватні підприємства». Відповідно до ч. 1 ст. 113 ГК України приватним підприємством визнається підприємство, що діє на основі приватної власності одного або кількох громадян, іноземців, осіб без громадянства та його (їх) праці чи з використанням найманої праці. Приватним є також підприємство, що діє на основі приватної власності суб'єкта господарювання – юридичної особи.

Згідно з ч. 2 ст. 113 ГК України – порядок організації та діяльності приватних підприємств визначається Господарським кодексом України та іншими законами. Крім того, в ст. 63 ГК